

Městské muzeum a galerie
ve Svitavách

Koncepce rozvoje
Městského muzea a galerie ve Svitavách
pro období 2024–2028 (2033)

Obsah

I. Úvod.....	4
II. Stručná analýza současného stavu MMG	6
II.1 Budovy.....	6
II.2 Zaměstnanci	7
II.3 Sbírky.....	8
II.3.1 Sbírkotvorná činnost	8
II.3.2 Evidence, inventarizace a digitalizace	10
II.3.3 Ochrana a uložení sbírek	10
II.3.4 Prezentace sbírek.....	11
II. 4 Stručná charakteristika hlavních aktivit muzea	11
II. 5 Návštěvnost	12
II. 6 SWOT analýza	13
III. Hlavní záměry a cíle MMG v období 2024–2028 (2033)	16
III.1 Strategický cíl – Péče o sbírky.....	16
III.1.1 Specifický cíl – Rozvoj sbírkotvorné činnosti	16
III.1.2 Specifický cíl – Zkvalitnění evidence, průběžná inventarizace a digitalizace sbírek	17
III.1.3 Specifický cíl – Zkvalitnění ochrany a uložení sbírek.....	18
III.2 Strategický cíl – Rozvoj prezentační činnosti	19
III.2.1 Specifický cíl – Rozvoj výstavní a expoziční činnosti	19
III.2.2 Specifický cíl – Rozvoj muzejní pedagogiky	20
III.2.3 Specifický cíl – Rozvoj veřejné služby v kulturní a vzdělávací oblasti	21
III.2.4 Specifický cíl – Rozvoj vědy a výzkumu, realizace publikační a ediční činnost.....	21
III.3 Strategický cíl – Propagace, komunikace, marketing a spolupráce s jinými subjekty...22	
III.3.1 Specifický cíl – Rozvoj aktivit v oblasti propagace, komunikace a marketingu za účelem zvýšení návštěvnosti MMG	23

III.3.2 Specifický cíl – Rozvoj spolupráce s jinými institucemi a subjekty	24
III.4 Strategický cíl – Investiční cíle, finanční zabezpečení, péče o nemovitý majetek a jeho vnitřní vybavení, zajištění běžného provozu.....	25
III.4.1 Specifický cíl – Muzeum mechanických betlémů ve Svitavách	25
III.4.2 Specifický cíl – Péče o nemovitosti	26
III.4.3 Specifický cíl – Finanční zabezpečení	26
III.4.4 Specifický cíl – Provoz a administrativa.....	27
III.5 Strategický cíl – Rozvoj lidských zdrojů.....	27
III.5.1 Specifický cíl – Udržení personální stability	27
III.5.2 Specifický cíl – Odborný růst zaměstnanců	28
IV. Závěr	29
Seznam zkratek	30
Příloha č. 1 – Seznam aktuální legislativy	31
Příloha č. 2 – Harmonogram přípravy a realizace Muzea mechanických betlémů ve Svitavách	33

I. Úvod

“Muzeum je stálá nezisková instituce ve službách společnosti, která odborně zpracovává, sbírá, konzervuje, interpretuje a vystavuje hmotné i nehmotné dědictví. Muzea jsou otevřená veřejnosti, přístupná a inkluzivní. Podporují a rozvíjejí rozmanitost a udržitelnost, fungují a komunikují eticky, profesionálně a za účasti různých komunit. Nabízejí rozličné podněty pro vzdělávání, potěšení, reflexi a sdílení vědomostí.” (Definice muzea přijatá 24. 8. 2022 na generální konferenci ICOM Prague 2022)

Městské muzeum a galerie ve Svitavách (dále MMG) je příspěvkovou organizací města Svitavy a zaměřuje svou sbírkovou, výstavní i výukovou činnost především na regionální historii, výtvarné umění, řemesla a lidové tradice Hřebečska. V posledních letech k nim navíc přibyla biologie a ochrana přírody. Speciálně se věnuje betlemářské tradici a prací technice, která je prezentována v největší expozici svého druhu v ČR. Další expozice přibližuje místního rodáka Oskara Schindlera. Muzeum též nabízí široký edukativní program pro školy a volnočasové aktivity. Muzeum je členem Asociace muzeí a galerií České republiky a Mezinárodní rady muzeí (ICOM).

MMG bylo zřízeno rozhodnutím městské rady jako příspěvková organizace města Svitavy s právní subjektivitou k 1. 1. 1991 a je ze zákona povinno řídit se mimo jiné těmito předpisy (úplný soupis legislativy, která se vztahuje k činnosti muzeí a galerií v ČR je uveden v Příloze č. 1):

- Zákon č. 122/2000Sb. o ochraně sbírek muzejní povahy, centrální evidenci sbírek a o změně některých dalších zákonů
- Prováděcí vyhláška ministerstva kultury č. 275/2000 Sb., v níž se stanoví režim ochrany a trvalého uchovávání sbírek muzejní povahy, vedení sbírkové evidence a inventarizace sbírek

Koncepce rozvoje MMG vychází z Koncepce rozvoje muzejnictví Pardubického kraje v letech 2022–2026, Koncepce rozvoje Městského muzea a galerie ve Svitavách pro období 2011–2017, ze Zřizovací listiny Městského muzea a galerie ve Svitavách, ze Sbírkotvorného programu Městského muzea a galerie ve Svitavách a respektuje Strategický plán rozvoje města Svitavy 2023–2033.

Poslání MMG a východiska koncepce

MMG je jako paměťová instituce důležitým zdrojem zprostředkování duchovních hodnot a vzdělanosti a hraje nezanedbatelnou roli při vytváření a kultivaci občanské společnosti. Napomáhá vytvářet sounáležitost s městem a ovlivňuje vědomí o kulturní identitě regionu.

Na samém počátku je nutno definovat, co se od MMG očekává.

1) Úkolem MMG je shromažďování a trvalé uchování historického dědictví a hmotných dokladů lidské i přírodní činnosti na území ORP Svitavy. To v dnešním pojetí konkrétně vyžaduje jasnou definici pravidel tvorby sbírky MMG, elektronickou evidenci a dokumentaci sbírek, ošetření a uložení sbírkových předmětů podle nejnovějších muzejních a vědeckých poznatků. Zároveň je nutné prezentovat sbírkový fond veřejnosti jeho vystavováním a publikační činností.

2) MMG musí vytvářet atraktivní výstavy a expozice a připravovat kvalitní vzdělávací programy, workshopy a tvůrčí dílny pro mateřské, základní a střední školy i širokou veřejnost, které podtrhují výjimečnost místa a regionu. Tato skutečnost logicky vede k ukotvení MMG jako přirozeného kulturního, společenského, vzdělávacího a vědeckého centra.

3) Muzejní a galerijní práce uvedená v předchozích bodech by měla být řádně prezentována a marketingově zužitkována tak, aby bylo MMG pozitivně vnímáno veřejností a zároveň definovalo město Svitavy jako atraktivní destinaci domácího i zahraničního turistického ruchu.

II. Stručná analýza současného stavu MMG

II.1 Budovy

MMG využívá a spravuje dva objekty v blízkosti centra města – budovu na Máchově aleji 293/1 (jsou zde umístěny expozice, výstavní sály, kanceláře a většina depozitářů) a Ottendorferovu knihovnu na náměstí Míru 81/1, kde je reprezentativní koncertní a přednáškový sál, depozitář knižního fondu, stálá expozice o historii budovy a ubytování. V budově sídlí Muzeum esperanta Českého esperantského svazu, který zde má v pronajatých prostorech instalovánu stálou expozici o esperantu a umístěnu rozsáhlou knihovnu. Další část budovy v 1. NP MMG pronajímá jako čajovnu. Obě budovy jsou v majetku města a jsou zapsány v seznamu kulturních nemovitých památek ČR.

Od poloviny roku 2021 MMG také využívá a spravuje dvě místnosti v objektu na ulici Milady Horákové 467/16, který je rovněž v majetku města. Umístěny jsou zde depozitáře zejména pro podsbírku výtvarného umění, pro podsbírku prací techniky a pro podsbírku obecnou.

Hlavní budova Městského muzea a galerie ve Svitavách

Přednáškový sál Ottendorferovy knihovny

II.2 Zaměstnanci

Veškerou činnost zabezpečuje k 30. 6. 2024 14 zaměstnanců (10,5 pracovního úvazku), z toho je 9 odborných (7 pracovních úvazků). Statutárním orgánem je ředitel, který zodpovídá za celkovou a koordinační činnost, hospodaření, provoz, rozvoj, prezentaci organizace i stav budov. Dále se podílí na realizaci výstav, publikační činnosti, PR a marketingu, přípravě žádostí o granty a dotace a dalších akcích muzea.

Kurátoři a dokumentátoři sbírek (4 zaměstnanci, 3 pracovní úvazky) zodpovídají za získávání, ochranu a evidenci sbírek a stav depozitářů (bezpečné uložení sbírek, vhodný mobiliář, zabezpečení, monitoring teploty a vlhkosti atd.). Jeden ze správců sbírek je vyčleněn na správu a péči o fotoarchiv, další se specializuje na Velký svitavský mechanický betlém a jeden vykonává rovněž funkci muzejního biologa, který zodpovídá za přírodovědné programy, výstavy i výzkumnou a publikační činnost. Taktéž se podílejí na přípravě žádostí o granty a dotace, zejména v oblasti sbírkotvorné, ale i výstavní a expoziční činnosti.

Historička (1 zaměstnankyně na plný pracovní úvazek) zodpovídá za historický výzkum a dokumentaci, sběr a evidenci archiválií a knih, publikační, ediční, průvodcovskou a přednáškovou činnost v oblasti historie. Je autorkou scénářů historických výstav. Poskytuje

těž konzultace v oblasti památkové péče. Kurátorka galerijních výstav (0,5 pracovního úvazku) zodpovídá za výstavní program v galerii. Vzdělávací činnost a programy pro veřejnost zajišťují muzejní lektorky (2 zaměstnankyně, 1,5 pracovního úvazku), které se převážně orientují na řemeslné a výtvarné programy.

Správní personál (ekonomka a personalistka, technický správce budov, který částečně vykonává také funkci restaurátora a konzervátora, recepční, správkyňe Ottendorferovy knihovny) tvoří 5 zaměstnanců (3,5 pracovního úvazku). Vzhledem k personální situaci mají všichni pracovníci kumulované funkce, ve kterých jsou schopni se částečně zastoupit. Úklid MMG a správa IT jsou zajišťovány prostřednictvím dohod o provedení práce nebo externě. Restaurování a konzervace sbírek jsou rovněž realizovány především na základě externí spolupráce. Personální stabilita i dostatečné personální zabezpečení na většině pracovních pozic se pozitivně projevuje na činnosti MMG a plnění jeho úkolů.

II.3 Sbírk

II.3.1 Sbírkotvorná činnost

Muzejní sbírky v majetku státu a územně samosprávných celků jsou dle zákona povinně zapsány v Centrální evidenci sbírek (CES) vedené Ministerstvem kultury ČR. Ostatní majitelé sbírek mohou o zapsání požádat dobrovolně. Od roku 2002 je v CES evidována i *Sbírka Městského muzea a galerie ve Svitavách* pod evidenčním číslem MSV/002-05-10/211002. Další sbírkové předměty jsou uloženy v souboru *Sbírka Svitavy* pod evidenčním číslem SBS/008-04-18/360008. Muzejní sbírka je členěna do osmi podsbírek, z nichž každá má svoji vlastní číselnou řadu inventárních čísel.

Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů k 31. 12. 2023

Název podsbírk	2022	Přírůstek	Vyřazení z evidence	2023
15 – výtvarné umění	1120	0	0	1120
17 – uměleckoprůmyslové předměty	1137	0	0	1137
18 – knihy, písemnosti a tisky	3 365	18	0	3383
21 – negativy, fotografie, filmy, videozáznamy	8582	3	0	8585
24-1 – prací technika	352	0	0	352
24-2 – pozůstalost Aloise Petruse	211	0	0	211

24-3 – Ottendorferova knihovna	5795	0	0	5795
25 – jiné, obecné	3502	14	0	3516
Celkem	24 064	35	0	24 099

Celkově nyní muzejní sbírkový fond obsahuje 24 099 evidenčních čísel. Knihovna je pak dělena na dvě části, sbírkovou a badatelskou, která není součástí sbírek zapsaných v CES.

15 – Výtvarné umění: především obrazy a grafiky umělců, žijících a tvořících ve Svitavách anebo v blízkém okolí (zastoupena jsou např. díla Johanna Dittmanna – 19. století, Paula Schmeera – počátek 20. století, nebo Jaroslava Pavliše a jeho pokračovatelů – druhá polovina 20. století; patří do ní i plastiky a malované střelecké terče z 19. století, ale také práce současných malířů).

17 – Uměleckoprůmyslové předměty: vytvořené tradičními řemeslnými postupy – výrobky ze skla, keramiky a textilu, důležitou součástí je kolekce historických vánočních ozdob a betlémů.

18 – Knihy, písemnosti, tisky: sbírková regionální knihovna, jejíž fond představuje soubor knih, rukopisů a dokumentů archivní povahy, převážně 19. a 20. století.

21 – Negativy, fotografie, filmy, videozáznamy: fotografie událostí, objektů a osobností souvisejících se životem města a jeho okolím, historické snímky, pořízené na několika stovkách skleněných negativů na přelomu 19. a 20. století.

24 – 1 Prací technika: stěžejní podsíbírka, vytvářená systematicky a záměrně od roku 1995. Historické pračky, odstředivky, valchy, prací zvony, ruční i stolní mandly či historické prací prášky a mýdla.

24 – 2 Pozůstalost Aloise Petruse: dřevořezby, divadelní hry, loutky a kulisy pro loutková divadla, nákresy, náčrty a skici interiérů nábytku. Součástí jsou také Petrusovy deníky, úřední listiny, fotografie a korespondence.

24 – 3 Ottendorferova knihovna: zachráněné, ošetřené a katalogizované publikace z bývalé předválečné Ottendorferovy veřejné knihovny. Do CES byla k ostatním podsbírkám (jmenovitě jednotlivé knihy s popisem) připojena v roce 2008.

25 – obecné: vedle předmětů používaných v domácnosti jsou zařazeny prostředky k obživě bývalých řemeslníků či živnostníků, četné pomůcky k výuce, předměty zachráněné z místních kostelů a další předměty nezařazené ve speciálních podsbírkách.

II.3.2 Evidence, inventarizace a digitalizace

Muzeum vede ze zákona chronologickou evidenci sbírek v písemné podobě (přírůstkové knihy), systémovou elektronickou evidenci v elektronické podobě (program ProMuzeum Společnosti Bach s.r.o.) a celorepublikovou Centrální evidenci sbírek (CES) v online podobě.

Podle §12 zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy, je každoročně prováděna pravidelná (řádná) inventarizace vymezené části sbírkového fondu. V roce 2023 byla navíc dokončena pravidelná desetiletá inventarizace celé sbírky dle předpisů Ministerstva kultury ČR.

Digitalizací (zpravidla obrazovou a textovou) se rozumí proces konverze, tvorby a uchovávání kulturního obsahu (muzejních sbírek) v elektronické podobě. Rozsah a priority jsou určovány dvěma základními hledisky: hlediskem možného ohrožení a nenávratného poškození sbírkových předmětů a hlediskem frekvence jejich badatelského využívání. Digitalizace sbírek je jednou z priorit českého muzejnictví. Na webových stránkách muzea je prostřednictvím fotografií zpřístupněna podsbírka Prací techniky, pozůstalost Aloise Petruse a sbírkové předměty z oboru elektrotechniky (historická rádia a gramofony) i výtvarného umění. Na webovém portále www.esbirky.cz je pak představeno celkem 55 figur ze souboru Velkého svitavského mechanického betlému. Vedle fotografií jsou zde přiloženy i videa z jejich 3D skenování. Ty je možné též vidět na muzejním youtube kanálu. V rámci fotoarchivu je digitalizace zdrojových fotografií prováděna v tiskové kvalitě.

II.3.3 Ochrana a uložení sbírek

Jedním z hlavních úkolů muzea je sbírkový předmět zaevidovat a uložit tak, aby nevznikla škoda jeho ztrátou, zničením nebo poškozením fyzickým či působením nepříznivých klimatických vlivů.

Sbírkové předměty jsou nyní uloženy v osmi depozitářích, pět z nich se nachází v hlavní budově MMG, dva jsou v objektu na ulici Milady Horákové (viz výše) a jeden v Ottendorferově knihovně. Část sbírkových předmětů se nachází ve stálých expozicích. Všechny místnosti (kromě depozitáře v Ottendorferově knihovně) jsou vybaveny elektronickou zabezpečovací signalizací (EZS) a protipožární elektronickou signalizací (EPS) s napojením na pult centrální ochrany na pracovišti městské policie. Veřejné prostory muzea, kde jsou sbírkové předměty vystavovány, jsou sledovány kamerovým systémem. Vstupy do

přízemních depozitářů jsou chráněny kovovými mřížemi. V depozitářích je prováděn monitoring teploty a vlhkosti. Přízemní okna hlavní budovy MMG, výstavních sálů a depozitářů jsou chráněna kovovými mřížemi a ochrannými fóliemi. Za finančního přispění MK ČR a Pardubického kraje vybavujeme postupně všechny depozitáře odpovídajícím mobiliářem.

Konzervace a restaurování sbírkových předmětů jsou neustálé procesy nutné k zachování kulturního dědictví, uchovávaného v MMG. Většinu konzervátorských a restaurátorských prací objednává MMG dodavatelsky, jelikož k zajištění odborného ošetření sbírkových předmětů chybí patřičné zázemí a technické vybavení, jakož i personální kapacity.

II.3.4 Presentace sbírek

Sbírkové předměty jsou permanentně využity následujícím způsobem v těchto expozicích:

- „Z historie praní“ – v expozici bylo vystaveno celkem 213 sbírkových předmětů (prací stroje, valchy, mandly, potřeby pro domácnost, textilní výrobky, fotografie apod.).
- „Hledání hvězdy Davidovy – Oskar Schindler, Spravedlivý mezi národy“ – využito přes 200 reprodukcí fotografií z vlastního fondu.
- „Labyrint svitavských příběhů“ – instalováno je celkem 153 předmětů ze sbírkového fondu MMG.
- „Střípky ze svitavské přírody“ – nová expozice o přírodě města. Využity na ni jsou zatím neevidované nerosty, zkameněliny, modely a dermoplastické preparáty (bude evidováno v roce 2024 v rámci tvorby nové biologické podsbírky).

Dále sbírkové předměty bývají v různé míře využívány při krátkodobých výstavách.

II. 4 Stručná charakteristika hlavních aktivit muzea

Hlavní úkoly, které MMG v současné době plní, vycházejí z jeho poslání a dosavadního vývoje. Pečuje o sbírkový fond a v rámci finančních a prostorových možností jej doplňuje, pokračuje v jeho evidenci, shromažďuje nové poznatky o historii a přírodě regionu a snaží se je atraktivní formou prezentovat veřejnosti. Organizuje krátkodobé výstavy (cca 10 až 12 výstav ročně) z vlastních sbírek i sbírek zapůjčených od jiných organizací či soukromých subjektů, plní rovněž funkci galerie, přičemž se v rámci personálních, ekonomických

a provozních kapacit snaží o maximální atraktivitu výstav. Pro mateřské, základní a střední školy i širokou veřejnost připravuje edukativní program a volnočasové aktivity. Vydává publikační a ediční činnost, věnuje se vědě a výzkumu v oblasti místní historie a biologie. Organizuje přednášky o historii a přírodě města a jeho okolí, nabízí komentované prohlídky města a přírodovědecké vycházky.

Podílí se na kulturním životě ve městě organizací či spoluprací na akcích, majících vztah k historii města, regionálním zvykům a obyčejům. MMG dlouhodobě spolupracuje s kulturními organizacemi ve městě, Městským informačním centrem Svitavy a s okolními muzei.

Kovářská dílna během Dnů otevřených ateliérů

II. 5 Návštěvnost

Návštěvnost MMG má v posledních letech stoupající tendenci. V roce 2023 expozice a výstavy muzea navštívilo 14 533 návštěvníků, z toho 3 963 ve školních výpravách a 6 650 v jiných skupinách. Neplaticích (pedagogický doprovod, návštěvníci s volným vstupem, návštěvníci vernisáží, Svitavští využívající volných vstupů apod.) bylo 4 972. Počet návštěvníků byl odrazem zájmu veřejnosti o výstavní, vzdělávací a volnočasový program MMG. Hlavní cílovou skupinou MMG jsou školní skupiny, rodiny s dětmi a senioři.

Tabulka návštěvnosti

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Počet návštěvníků	11345	11629	14169	9023	6719	18686	14533
z toho platících	8857	8734	10063	7626	4460	13617	9561
z toho neplatících*	2488	2895	4106	1397	2259	5069	4972
Školní skupiny	4493	4413	5449	1763	2022	4433	3963
Ostatní skupiny	1829	1455	2534	2269	2598	5052	6650

II. 6 SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
Návštěvnický atraktivní muzeum	Uložení sbírky – potřeba nového depozitáře
Různorodá výstavní činnost	Elektronický evidenční systém pro práci se sbírkou (ProMuzeum) je zastaralý a špatně funkční
Zajímavé doprovodné akce	Velký počet sbírkových předmětů vyžaduje restaurování
Jasná profilace sbírkového fondu MMG	Neaktualizovaný Sbírkotvorný plán MMG
Jedinečnost expozic a nabízených služeb v regionu	Neaktualizované sbírkové směrnice MMG
Kvalitní a široká nabídka vzdělávacích a volnočasových programů pro školy i veřejnost	Špatný stav sbírkové evidence fotoarchivu
Kvalitní a široká nabídka kulturních aktivit pro veřejnost	Špatný stav sbírkové evidence tzv. sbírkové knihovny
Podpora ze strany města Svitavy	Nevhodné umístění Velkého svitavského mechanického betlému
Kvalitní spolupráce s místními kulturními a vzdělávacími institucemi, včetně škol	Špatný fyzický stav podsbírký 24-3 (Ottendorferova knihovna)
Spolupráce s dobrovolníky	Zastaralá forma prezentace sbírek, zejména ve stálých expozicích prací techniky a Oskara Schindlera
Pozitivní zpětná vazba ze strany škol a veřejnosti	Zastaralé technické vybavení většiny výstavních sálů
Dobré jméno muzea	Zastaralé webové stránky muzea
Muzeum jako místo setkávání místní komunity	Zastaralé logo a neexistující jednotný vizuální styl muzea

* Návštěvníci vernisáží, muzejní noci, Dnů otevřených ateliérů apod.

Hlavní budova muzea má návštěvnický potenciál i z architektonického a historického hlediska	Nedostatečná propagace MMG
Odborné vzdělání zaměstnanců	Neexistující fundraising
Přátelské pracovní prostředí	Nedostatečná časová dotace pro přípravu výstav
Vysoké pracovní nasazení	Nevyhovující zázemí pro uložení výstavního mobiliáře, technického vybavení, publikací, spisovny
Využívání tvůrčího potenciálu pracovníků muzea při realizaci výstav a doprovodných akcí	Zastaralý výstavní mobiliář
Aktivní přístup zaměstnanců k dalšímu vzdělávání v oboru	Špatný stav oken a podlahy v Ottendorferově knihovně
Úspěšnost při získávání grantů a dotací	Absence spisové služby
Cenová dostupnost muzejních aktivit	Nedostatek dotačních příležitostí
Prostor, vybavení a využívání muzejních dílen	

Příležitosti	Hrozby
Vybudování Muzea mechanických betlémů	Sloučení s jinou institucí
Modernizace stálých expozic	Vysoká konkurence v kulturní nabídce města
Využití moderních forem prezentace při tvorbě výstav a expozic	Hrozba spočívající v hodnocení výstav muzea z pohledu trendu realizovat výstavy co nejatraktivněji pro co nejširší veřejnost může přinést přílišné zjednodušení na úkor odbornosti
Modernizace vybavení a technologického zázemí depozitářů	Malá návštěvnická atraktivita výstav úzce odborně zaměřených
Pořádání atraktivních krátkodobých výstav (včetně kvalitního doprovodného programu) a atraktivních akcí pro rodiny s dětmi	Zanedbání důsledné evidence a inventarizace sbírek, nedostatečná digitalizace sbírek
Osobnost Oskara Schindlera, tuzemská i mezinárodní spolupráce s institucemi, které k němu odkazují	Nesystematické zálohování digitálních dat, včetně těch, které se týkají sbírkových předmětů
Rozvoj sbírkotvorné činnosti, systematické rozšiřování vlastivědných i profilových podsbírek, nové podsbírky	Přetížení zaměstnanců
Široké využití digitalizovaných sbírkových předmětů (textově i obrazově)	Případná finanční krize by na rozhodování potencionálních návštěvníků, zda navštívit či nenavštívit kulturní instituci, měla zcela jistě negativní vliv
Využití aktuálního trendu renesance tradic, včetně tradičních řemesel a důrazu na regionální historii a autenticitu	Nedostatek finančních prostředků k investicím do nemovitého majetku ve správě MMG

Odborný růst zaměstnanců	Nedostatek finančních prostředků na výstupy (akce, výstavy, publikace) v případě neposkytnutí dotací
Rozvíjení práce s různými cílovými skupinami návštěvníků, včetně těch se specifickými potřebami	Příklon veřejnosti k pasivní zábavě
Prohlubování spolupráce se školami a jejich motivace k využívání potenciálu vzdělávacích programů MMG	Změna priorit vedení města
Prohlubování spolupráce s institucemi, které pracují s podobnou návštěvnickou skupinou jako MMG	Jazyková vybavenost a digitální gramotnost zaměstnanců
Další zkvalitňování nabídky vzdělávacích a volnočasových programů pro veřejnost	Negativní trend demografického vývoje ve městě
Oživení přednáškového cyklu pro veřejnost	Drtivá většina dobrovolníků je seniorského věku
Rozvoj publikační a vědeckovýzkumné činnosti	Nízký zájem o kulturu u velké části obyvatel města
Navazování partnerství s regionálními firmami	
Spolupráce s marketingovým specialistou, definování a rozvoj jasné marketingové koncepce	
Propagace společně s dalšími muzei v okolí	
Širší využití profilů na sociálních sítích	
Zápis betlé mářství na Seznam nemateriálních statků Tradiční lidové kultury Pardubickém kraji	
Rekonstrukce půdních prostor MMG pro jeho další rozvoj	
Rekonstrukce zahrady a vnitřního dvora MMG pro jeho další rozvoj	
Turistický potenciál města	
Spolupráce s odbornou i laickou veřejností při hodnocení aktivit a výstav MMG (zpětná vazba)	
Rozvoj komerčních služeb (ubytování, pronájem reprezentativních prostor, prodej propagačních předmětů)	

III. Hlavní záměry a cíle MMG v období 2024–2028 (2033)

III.1 Strategický cíl – Péče o sbírky

Hlavním cílem nadcházejícího období je zlepšení stavu sbírky MMG jak po stránce evidenční, tak v uložení i teauraci. Tento cíl je považován za prioritu ve všech oblastech činnosti muzea.

III.1.1 Specifický cíl – Rozvoj sbírkotvorné činnosti

Prioritním úkolem sbírkotvorné činnosti MMG je všestranná dokumentace města Svitavy a jeho okolí, které odpovídají podsbírkám 15 (výtvarné umění, včetně dokumentace současného výtvarného umění v regionu), 17 (uměleckoprůmyslové předměty), 18 (knihy, písemnosti, tisky), 21 (negativy, fotografie, filmy, videozáznamy), 24-3 (Ottendorferova knihovna) a částečně 25 (jiné, obecné). Od roku 1995 je systematicky budována podsátírka prací techniky, která představuje jasnou profilaci sbírkového fondu MMG. Další specializovanou podsátírkou je pozůstalost místního řezbáře Aloise Petruše. V souvislosti s přípravou Muzea mechanických betlémů a další postupnou profilací MMG na dokumentaci betlémářství se jako žádoucí jeví založení nové tematické podsátírky, kam budou převedeny příslušné sbírkové předměty ze stávajících podsátírek. Realizace nové expozice Střípky ze svitavské přírody je prvním krokem k založení nové biologické podsátírky.

Opatření:

- Systematické, průběžné a cílevědomé rozšiřování a doplňování uvedených sbírkových fondů, **realizace průběžná**
- Aktualizace Sbírkotvorného plánu MMG, **realizace 2024–2025**
- Aktualizace sbírkových směrníc MMG, **realizace 2024–2025**
- Aktualizace smluv, týkajících se správy a péče o sbírky (výpůjční, darovací, kupní, o užití reprodukcí sbírkových předmětů), **realizace 2024**
- Založení podsátírky biologie, **realizace 2024**
- Založení podsátírky betlémářství (vyčlenění ze stávajících podsátírek v souvislosti s postupnou specializací sbírkotvorné činnosti MMG), **realizace 2025**

- Deakcese sbírkových předmětů z oboru elektrotechniky (historická rádia a gramofony), které nijak podstatně nesouvisí se stávajícími vlastivědnými ani specializovanými podsbírkami, **realizace 2025–2026**

III.1.2 Specifický cíl – Zkvalitnění evidence, průběžná inventarizace a digitalizace sbírek

Prioritou je dodržování hlavních zásad sbírkové evidence a její převod do elektronické podoby. Pravidla sbírkové evidence vychází z aktuálně platné legislativy. K evidenci prvního stupně (přírůstky) jsou používány klasické přírůstkové knihy, přičemž následuje evidence II. stupně (systematická), která spočívá v katalogizaci sbírkového předmětu formou zápisu do elektronické karty aplikace ProMuzeum společnosti Bach s.r.o.

Opatření:

- Textová a obrazová digitalizace sbírkových předmětů, **realizace průběžná** (alespoň 1 % ročně)
- Periodická inventarizace sbírkových předmětů evidovaných v CES a související odstraňování chyb v obou stupních evidence, **realizace průběžná** (minimálně 5 % ročně)
- Upgrade sbírkového elektronického evidenčního programu společnosti Bach s.r.o. a přechod na novou aplikaci ProMuzeumWEB, **realizace 2024–2025**
- Aktualizace pravidel zálohování digitálních dat týkajících se sbírkových předmětů, bezpečný IT prostor pro ukládání dat MMG s dostatečnou kapacitou, **realizace 2025–2026**
- Revize evidenčních záznamů v podsbírce 21 (negativy, fotografie, filmy, videozáznamy), kde se vyskytují nedostatky v obou stupních evidence (duplicita, nedostatečné nebo mylné určení sbírkových předmětů), **realizace 2024–2025**
- Revize evidenčních záznamů v podsbírce 18 (knihy, písemnosti, tisky), **realizace 2026**
- Postupná prezentace sbírkových předmětů online (prostřednictvím vlastních webových stránek nebo portálu eSbírky), **realizace průběžná** (alespoň 1 % ročně)

III.1.3 Specifický cíl – Zkvalitnění ochrany a uložení sbírek

Pro sbírky zapsané v CES platí povinnost zajistit podmínky pro jejich uložení a trvalé uchování (konzervace, preparace a restaurování), a to prostřednictvím odpovídajících úložných prostor, modernizací jejich vybavení a technologického zázemí i adekvátním personálním zajištěním. Stávající depozitární prostory MMG (viz kapitola II.3.3) jsou aktuálně sice dostačující, ale nepředstavují dlouhodobé ani systematické řešení. Zlepšení této situace je jedním z prioritních úkolů, a to i s vědomím, že hledání řešení bude dlouhodobou záležitostí. K postupnému zlepšování tohoto stavu je třeba maximálně využívat vícezdrojového financování (město, kraj, stát, případně další poskytovatelé finančních dotací). Konzervace, restaurování a preparace bude i nadále řešeno převážně dodavatelsky, v případě příznivé ekonomické situace by bylo žádoucí spolupráci s externími restaurátory a konzervátory intenzivněji rozvíjet.

Opatření:

- Zajištění kvalitního depozitáře s dostatečnou úložnou plochou, stabilními klimatickými podmínkami a vhodným přístupem, v tomto směru je nezbytná spolupráce s městem Svitavy a využití vícezdrojového financování, **realizace do roku 2033**
- Zajištění vhodných klimatických podmínek pro Velký svitavský mechanický betlém, jeho umístěním v prostorech s regulovatelnou vlhkostí a teplotou, zvýšení jeho ochrany před nepříznivými klimatickými podmínkami, které budou znamenat větší záruky pro uchování budoucím generacím, **realizace 2026–2026** (v rámci Muzea mechanických betlémů)
- Zajištění kompletní dezinfekce podsbírký 24-3 – Ottendorferova knihovna, která je napadena plísní, a její následné přemístění do jiného depozitáře, využití dotačního programu pro knihovny VISK, **realizace 2024–2028**
- Pokračování v modernizaci vybavení a technologického zázemí depozitářů prostřednictvím vícezdrojového financování, **realizace průběžná**
- Pokračování v konzervaci a restaurování sbírek, využití vícezdrojového financování, **realizace průběžná**
- Aktualizace plánu prevence a ochrany sbírek (v rámci aktualizace sbírkových směrnic MMG, viz výše), **realizace 2024–2025**

III.2 Strategický cíl – Rozvoj prezentační činnosti

Prezentační činnost MMG spočívá v realizaci různorodého výstavního programu, péči o stále expozice, muzejní pedagogice s širokým edukativním programem, nabídce kulturních aktivit pro veřejnost, vědeckém výzkumu a publikační činnosti.

III.2.1 Specifický cíl – Rozvoj výstavní a expoziční činnosti

Ve sledovaném období bude kontinuálně navázáno na dosavadní výstavní činnost muzea. V případě krátkodobých výstav bude náležitý prostor věnován výstavám z vlastních sbírek, výstavám zapůjčeným od ostatních institucí i od jednotlivců, tematicky budou zaměřeny především na regionální historii, přírodu či etnografii, vycházet rovněž budou z potřeb a požadavků veřejnosti. Kontinuálně bude rovněž pokračováno v dosavadní galerijní činnosti, přičemž realizovány budou výstavy z vlastních sbírek i výstavy zapůjčené, prostor bude věnován regionálním výtvarníkům i umělcům, tvořícím na celostátní, případně evropské úrovni.

Naprosto primárním úkolem je vybudování Muzea mechanických betlémů ve Svitavách s prezentací Velkého svitavského mechanického betlému. Ve sledovaném období bude rovněž třeba provést (pravděpodobně postupnou) obnovu a inovaci stávajících expozic, zejména expozice Oskara Schindlera a expozice prací techniky (sestavení pracovního týmu, příprava libreta, scénáře, projektové dokumentace, hledání finančních zdrojů). Obnovu vyžaduje také výstavní mobiliář a technické vybavení ve většině výstavních sálů. Při realizaci krátkodobých výstav i při obnově expozic je nutné využívat moderní formy prezentace (grafika, audio, video, doprovodné programy, komentované prohlídky apod.).

Opatření:

- Příprava harmonogramu výstav vždy nejméně dva roky dopředu, dramaturgie výstavní činnosti bude odpovídat různorodým zájmům odborné i laické veřejnosti, cílovými skupinami budou i nadále primárně školní skupiny, rodiny s dětmi a senioři, nově bude intenzivněji oslovena rovněž věková generace cca 18–35 let, pokračovat se také bude v náročných výstavách pro poučené diváky, **realizace průběžná**
- Prostřednictvím kvalitního výstavního programu a doprovodných aktivit udržet minimální počet návštěvníků MMG 12 000 ročně, po otevření Muzea mechanických

betlémů zvýšit návštěvnost na minimálně 20 000 návštěvníků ročně **realizace průběžná**

- Obnova a inovace expozice Hledání hvězdy Davidovy, využití vícezdrojového financování (například prostřednictvím programu MK ČR Podpora expozičních a výstavních projektů), **realizace 2025–2029**
- Obnova a inovace expozice prací techniky, využití vícezdrojového financování (například prostřednictvím programu MK ČR Podpora expozičních a výstavních projektů), **realizace 2028–2032**
- Obnova a inovace výstavního mobiliáře, využití vícezdrojového financování (například prostřednictvím programu MK ČR Podpora expozičních a výstavních projektů), **realizace 2024–2028**
- Obnova a inovace technického vybavení výstavních sálů, využití vícezdrojového financování (například prostřednictvím programu MK ČR Podpora expozičních a výstavních projektů), **realizace 2024–2028**
- Realizace Muzea mechanických betlémů, využití vícezdrojového financování (zejména prostřednictvím programů IROP a Interreg), **realizace 2026–2026**
 - Hlavním cílem Muzea mechanických betlémů je představit jedinečnost, vývoj a fungování mechanických betlémů na příkladu ojedinělého Velkého svitavského mechanického betlému, který je unikátním dokladem tradičního betlémářského řemesla.

III.2.2 Specifický cíl – Rozvoj muzejní pedagogiky

Je zapotřebí podporovat užší spolupráci MMG se školami a mládeží vytvářením specializovaných programů prostřednictvím muzejních lektorů. Zejména v případě kontaktů se školami bude důležitý proaktivní a osobní přístup. Dále je nutné v činnosti MMG nadále podporovat prostor pro zvláštní programy určené předškolním dětem, seniorům (zapojení MMG do systému celoživotního vzdělávání), zdravotně a sociálně handicapovaným. Nabídkou specializovaných programů bude nově rovněž oslovena věková skupina cca 18–35 let.

Opatření:

- Pokračování v realizaci kvalitních a různorodých vzdělávacích a volnočasových programů pro výše uvedené cílové skupiny, konkrétně se jedná o programy ke krátkodobým výstavám, programy k expozicím, historické programy, přírodovědné programy, výtvarné programy, výuku řemesel, **realizace průběžná**
- Příprava nabídky programů pro věkovou skupinu cca 18–35 let, **realizace 2024–2025**
- Realizace dětské herny v rámci Muzea mechanických betlémů, **realizace 2026–2026**
- Podpora muzejních kroužků, zejména Galerijního ateliéru mladých umělců (GAMU) a Muzejního historického klubu Záviš, **realizace průběžná**

III.2.3 Specifický cíl – Rozvoj veřejné služby v kulturní a vzdělávací oblasti

V moderním pojetí nepředstavuje muzeum pouze sbírkotvornou instituci, ale také místo setkávání otevřené především místní komunitě. MMG v tomto smyslu již funguje a důležitým úkolem je v nastoleném trendu pokračovat.

Opatření:

- Pokračování v realizaci následujících aktivit: Poradenský den pro výtvarníky, Masopust, Velikonoce v muzeu, Galerie Venkovka, Živá zeď, Muzejní noc, Řezbářský memoriál Aloise Petruse, Dny evropského dědictví, Advent ve Svitavách, Hledání hvězdy Davidovy, **realizace průběžná**
- Realizace jednorázových aktivit v kulturní oblasti v souvislosti s významnými výročími, **realizace průběžná**
- Pokračování v nabídce průvodcovské činnosti ve městě Svitavy a jeho okolí (historie a příroda), **realizace průběžná**

III.2.4 Specifický cíl – Rozvoj vědy a výzkumu, realizace publikační a ediční činnosti

Důležitým úkolem je rozvíjet potenciál regionální vědecké instituce. Je proto třeba podporovat vlastní přednáškovou, publikační a ediční činnost a v rámci možností umožnit zaměstnancům MMG účastnit se nejen odborných konferencí, ale také specializovaných školení, která zvýší jejich kvalifikaci.

Opatření:

- Vykonávat vědeckou činnost s ohledem na hodnotu sbírkového fondu a jeho oborové zaměření či v souladu s územním vymezením působnosti MMG, **realizace průběžná**
- Odborně zpracovaná témata prezentovat formou muzejních expozic a výstav, formou tištěných příležitostných i periodických publikací a formou seminářů, konferencí a přednášek, **realizace průběžná**
- Podle možností a personální kapacity se zapojit do projektů vědy a výzkumu samostatně či prostřednictvím spolupráce s ostatními muzejními pracovišti v rámci kraje i celostátní sítě muzeí, **realizace průběžná**
- Příprava a postupná realizace zápisu betlé mářství na Seznam nemateriálních statků Tradiční lidové kultury Pardubickém kraji“, **realizace 2024–2026**
- Realizace každoročního přednáškového cyklu s důrazem na regionální témata, **realizace průběžná**
- Publikace katalogu mechanik, figur a budov Velkého svitavského mechanického betlému (v rámci přípravy Muzea mechanických betlémů), **realizace 2024–2026**
- Publikace Významné lokality Svitavska, **realizace 2024–2033**
- Publikace Obojživelníci Svitavska, **realizace 2024–2033**
- Publikace Netopýři Svitav, **realizace 2024–2033**

III.3 Strategický cíl – Propagace, komunikace, marketing a spolupráce s jinými subjekty

Marketing MMG bude zahrnovat různé propagační prostředky, a to v podobě klasických tištěných i moderních elektronických nástrojů a technologií. I nadále bude udržována a rozvíjena spolupráce s širokým spektrem zejména oborových, vzdělávacích a kulturních institucí.

III.3.1 Specifický cíl – Rozvoj aktivit v oblasti propagace, komunikace a marketingu za účelem zvýšení návštěvnosti MMG

Každá věková skupina vnímá realizované marketingové aktivity jinak, proto bude propagace koncipována tak, aby oslovila co nejvíce potencionálních návštěvníků. Jako žádoucí se rovněž jeví vytvoření jednotné vizuální identity MMG (včetně loga, jelikož stávající pochází již z počátku devadesátých let 20. století), díky které bude komunikace MMG směrem k veřejnosti jasná a srozumitelná a muzejní aktivity budou jednoznačně identifikovatelné. V případě příznivých ekonomických podmínek bude rovněž vhodná externí spolupráce s marketingovým specialistou.

Opatření:

- MMG bude k propagaci vlastní činnosti nadále využívat tradičních i moderních komunikačních kanálů a široké škály marketingových nástrojů, soustředit se bude rovněž na důslednou a v případě potřeby osobní distribuci propagačních materiálů, **realizace průběžná**
 - webové stránky MMG www.muzeum.svitavy.cz
 - profil MMG na sociálních sítích, Facebook, Instagram, Youtube, včetně využívání promo akcí
 - zpravodaj Naše Město
 - webové stránky města Svitavy
 - intenzivní spolupráce s pardubickou redakcí ČRo Pardubice a ČRo 1 Radiožurnál
 - v rámci informačních systémů města, spolupráce s Městským informačním centrem Svitavy
 - spolupráce s místní televizí COMVISION
 - spolupráce s destinačními společnostmi Východní Čechy a Českomoravské pomezí
 - direct mailing
 - propagační letáky, včetně krátkodobých výstav
 - placená inzerce

- Vytvoření nových a moderních webových stránek MMG, **realizace 2024**
- Vytvoření nové jednotné vizuální identity MMG, **realizace 2024**
- Rozšíření marketingových aktivit o společnou propagaci s okolními muzei, **realizace průběžná**
- Realizace měsíčního kalendáře akcí s nabídkou muzejních aktivit, který bude distribuován do svitavských škol, Městského informačního centra Svitavy a kulturních institucí, k dispozici bude rovněž na recepci MMG, **realizace 2024**
- Snaha o intenzivnější spolupráci s marketingovým specialistou, **realizace průběžná**

III.3.2 Specifický cíl – Rozvoj spolupráce s jinými institucemi a subjekty

MMG bude nadále spolupracovat se svitavskými i mimosvitavskými školami a vycházet vstříc jejich učebním programům. MMG bude rovněž spolupracovat s místními organizacemi (Středisko kulturních služeb města Svitavy, Městská knihovna ve Svitavách, Městské informační centrum Svitavy, Středisko volného času Tramtáryje Svitavy, Mateřské a rodinné centrum Krůček Svitavy, z.s., odbory Městského úřadu Svitavy, sociální instituce, církve). Významná je také spolupráce s místními seniory, kteří se dobrovolnický podílí na organizování řady muzejních akcí. Dlouholetá je i spolupráce se zdejší univerzitou třetího věku. MMG bude rovněž spolupracovat s okolními muzejními institucemi (Litomyšl, Moravská Třebová, Polička, Ústí nad Orlicí, Vysoké Mýto, Lanškroun), hájit své zájmy v profesních organizacích, jejichž je členem (Asociace muzeí a galerií, Mezinárodní rada muzeí – ICOM). Udržovat spolupráci bude nezbytné i s Nadačním fondem rodiny Löw-Beer a Oskara Schindlera, se Společností W. Hensela v Moravské Třebové, s Hřebečským krajským spolkem v německém Göppingenu a s kulturními a vzdělávacími organizacemi v partnerských městech města Svitavy. Intenzivnější péče bude věnována rozvoji spolupráce s místními firmami.

Opatření:

- Rozvíjení spolupráce s výše uvedenými institucemi a organizacemi, **realizace průběžná**
- Navazování partnerství s regionálními firmami, **realizace průběžná**

- Aktivní a iniciativní přístup k náboru nových dobrovolníků a udržení těch stávajících, **realizace průběžná**

III.4 Strategický cíl – Investiční cíle, finanční zabezpečení, péče o nemovitý majetek a jeho vnitřní vybavení, zajištění běžného provozu

Primárním investičním cílem je v následujícím období realizace Muzea mechanických betlémů ve Svitavách. K úkolům MMG bude i nadále patřit péče o nemovitosti a zajištění vlastního fungování po finanční, provozní a administrativní stránce.

III.4.1 Specifický cíl – Muzeum mechanických betlémů ve Svitavách

Velký svitavský mechanický betlém svým významem dalece přesahuje hranice regionu a představuje jedinečné svědectví téměř dvousetletého vývoje betlémářské tradice ve střední Evropě. Příběh Velkého svitavského mechanického betlému se navíc ve svých vzestupech, pádech a aktuálním „zmrtvýchvstání“ v mnohém podobá pohnuté historii Svitav ve 20. a 21. století, jejíž je němým svědkem a symbolem zároveň. Muzeí betlémů v České republice existuje několik. Žádné z nich se však nevěnuje speciálně mechanickým betlémům, které jsou právě pro středoevropský region typické a odlišují se tím od většiny betlémů ostatního světa.

Opatření:

- Příprava žádosti o dotaci do programu Interreg Czechia – Poland, **realizace 2024**
- Vytvoření pracovního týmu pro realizaci Muzea mechanických betlémů ve Svitavách, **realizace 2024**
- Plnění úkolů dle Předpokládaného harmonogramu přípravy a realizace Muzea mechanických betlémů, viz Příloha č. 2, **realizace průběžná**

III.4.2 Specifický cíl – Péče o nemovitosti

Péče o nemovitý majetek představuje dlouhodobý úkol, který časově přesahuje sledované období. Jeho naplnění je závislé na příznivých finančních podmínkách a vhodných dotačních programech.

Opatření:

- Rekonstrukce zahrady a vnitřního dvora MMG, **realizace dlouhodobá**
- Rekonstrukce oken v Ottendorferově knihovně, **realizace 2024–2033**
- Rekonstrukce podlah v Ottendorferově knihovně (část určená pro ubytování), **realizace 2024–2026**
- Rekonstrukce a zateplení půdních prostor MMG, **realizace dlouhodobá**
- Sanace západní stěny hlavní budovy MMG, **realizace dlouhodobá**
- Výměna oken na hlavní budově MMG v části, která není památkově chráněna, **realizace dlouhodobá**

III.4.3 Specifický cíl – Finanční zabezpečení

Základní fungování MMG je možné bez větších nároků na rozpočet města Svitavy v dalších letech (za podmínky průběžné valorizace příspěvků na provoz). Další rozvoj ovšem není možný bez navyšování investic, pravidelného získávání krajských, státních a případně evropských dotací a navazujícího navyšování příspěvku zřizovatele na provoz. Běžný provoz muzea se rovněž neobejde bez zapojení fondů do rozpočtu (zejména fondu investic). Jako nezbytné se pro další rozvoj jeví využívání vícezdrojového financování (včetně výnosů z vlastní hlavní i doplňkové činnosti).

Opatření:

- Pravidelná příprava žádostí o granty a dotace z Pardubického kraje, Ministerstva kultury ČR a od dalších poskytovatelů (Ministerstvo pro místní rozvoj, Evropská unie – IROP, Interreg Czechia – Poland, Kreativní Evropa, MAS Svitava, Fond česko-německé budoucnosti, Nadace ČEZ), **realizace průběžná**
- Komerční služby, **realizace průběžná**
 - Pronájem přízemních prostor Ottendorferovy knihovny

- Vyhledávání zájemců o využití reprezentativního koncertního sálu v Ottendorferově knihovně
- Provoz ubytování v Ottendorferově knihovně s cílem tyto služby zkvalitňovat např. rekonstrukcí jednotlivých pokojů
- Rozšíření doplňkového prodeje a prodeje propagačních předmětů v recepci MMG

III.4.4 Specifický cíl – Provoz a administrativa

Nadcházející období přinese úkoly především v oblasti pokračující digitalizace administrativní činnosti a spisové služby.

Opatření:

- Pravidelná obnova PC techniky, **realizace průběžná**
- Upgrade spisové služby, **realizace 2025–2026**
- Zajištění zázemí a vhodných skladovacích prostor pro výstavní mobiliář, spisovnu, technické vybavení, publikace, **realizace průběžná**
- Digitalizace administrativních procesů MMG, **realizace průběžná**

III.5 Strategický cíl – Rozvoj lidských zdrojů

Personální stav MMG je v současné době uspokojivý, přičemž prioritou v tomto směru zůstává jeho udržení.

III.5.1 Specifický cíl – Udržení personální stability

V případě příznivé ekonomické situace by bylo žádoucí rozšíření spolupráce s externími restaurátory a konzervátory. Intenzivnější spolupráce s marketingovým specialistou by znamenala přínos v oblasti návštěvnosti, šíření dobrého jména muzea a zvýšení povědomí o muzeu a jeho aktivitách. Pro rozšíření našich znalostí o regionu a související sbírkové i výstavní činnosti by bylo též vhodné zintenzívnit spolupráci s odborníky v oborech, kterým není v současné době věnována výraznější pozornost (např. etnografie). Velmi oceníme, když

se zřizovatel bude k udržení personální stability a personálního zabezpečení MMG stavět konstruktivně, jak to činil doposud.

V souvislosti s připravovaným Muzeem mechanických betlémů a se zajištěním jeho provozu bude nezbytné obsazení pozic na pokladně muzea, lektora edukativních programů a správce Velkého svitavského mechanického betlému, který se bude starat o jeho pravidelnou údržbu bezproblémový chod.

Opatření:

- Rozšíření spolupráce s externími restaurátory a konzervátory, **realizace průběžná**
- Personální zabezpečení Muzea mechanických betlémů, **realizace 2026–2026**
- Pozitivní motivace zaměstnanců, **realizace průběžná**

III.5.2 Specifický cíl – Odborný růst zaměstnanců

V nadcházejícím období bude i nadále podporováno vzdělávání zaměstnanců MMG, bude jim umožněno absolvovat semináře a školení, které se vztahují k náplni jejich práce. Budou rovněž vyzýváni k účasti na odborných konferencích i k zapojení se do činnosti profesních organizací (zejména odborné komise AMG).

Opatření:

- Aktivní vyhledávání možností seminářů, kurzů a školení vhodných pro další odborný růst zaměstnanců, **realizace průběžná**
- Příprava žádosti o grantovou podporu mezinárodního výjezdu odborných zaměstnanců MMG v rámci programu Erasmus+, **realizace 2025**

IV. Závěr

V minulém období MMG směřovalo svou činnost k získání kreditu mezi širokou i odbornou veřejností a k rozvoji prezentačních aktivit, služeb veřejnosti i k navázání úzkých vazeb s místní komunitou. Tento cíl se muzeu podařilo naplnit. MMG se bude i nadále snažit udržet si dobré jméno, svůj kredit mezi širokou i odbornou veřejností zvyšovat, zůstat návštěvnický atraktivním muzeem, pořádat kvalitní výstavní projekty s doprovodnými aktivitami a udržet standard veřejné služby. V nadcházejícím období bude prioritou MMG práce, která není tolik viditelná, a to vnitřní práce s muzejní sbírkou.

Značný potenciál má zamýšlená rekonstrukce stávajících expozic a připravované Muzeum mechanických betlémů, které bude místem k uchování a šíření tradic, místem setkávání nejen řezbářů a betlémářů i místem reprezentativních expozic s kvalitním edukativním programem.

Zpracoval: Mgr. Hynek Stříteský, ředitel Městského muzea a galerie ve Svitavách

Seznam zkratk

AMG – Asociace muzeí a galerií České republiky

CES – Centrální evidence sbírek muzejní povahy

ICOM – International Council of Museums (Mezinárodní rada muzeí)

IROP – Integrovaný regionální operační program

MAS Svitava – Místní akční skupina Svitava z.s.

MK ČR – Ministerstvo kultury České republiky

MMG – Městské muzeum a galerie ve Svitavách

Příloha č. 1 – Seznam aktuální legislativy

I. Zákony, nařízení a směrnice vztahující se k činnosti muzeí a galerií:

Zákon č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů;

Vyhláška č. 275/2000 Sb., kterou se provádí zákon č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů;

Zákon č. 71/1994 Sb., o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty, ve znění pozdějších předpisů;

Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů;

Zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů;

Zákon č. 203/2006 Sb., o některých druzích podpory kultury a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 227/2009 Sb.;

Zákon č. 214/2002 Sb., o vývozu některých kulturních statků z celního území Evropských společenství, ve znění zákona č. 281/2009 Sb.;

Nařízení vlády č. 5/2003 Sb., o oceněních v oblasti kultury, udělovaných Ministerstvem kultury, ve znění pozdějších předpisů;

Zákon č. 101/2001 Sb., o navrácení nezákonně vyvezených kulturních statků, ve znění pozdějších předpisů;

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů;

Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů,

Směrnice 93/7/EHS ze dne 15.03.1993 o navrácení kulturních statků neoprávněně vyvezených z území členského státu;

Směrnice Evropského parlamentu a rady 2014/60/EU ze dne 15.05.2014 o navrácení kulturních statků neoprávněně vyvezených z území členského státu a o změně nařízení (EU) č. 1024/2012 (přepracované znění), která s účinností dnem 19.12.2015 tuto směrnici 93/7/EHS nahradí.

II. Mezinárodní smlouvy a úmluvy, jimiž je v oblasti činnosti muzeí a galerií Česká republika vázána:

Úmluva o opatřeních k zákazu a zamezení nedovoleného dovozu, vývozu a převodu vlastnictví kulturních statků (UNESCO, 1970) – Vyhláška č. 15/1980 Sb.;

Úmluva na ochranu kulturních statků v případě ozbrojeného konfliktu (Haagská úmluva, První protokol, 1954, Druhý protokol, 1999) – Vyhláška č. 94/1958

Úmluva o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (Washington, 1973);

Úmluva o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví (předpis č. 159/1991 Sb.);

Úmluva o ochraně architektonického dědictví (předpis č. 73/2000 Sb. mezinárodních smluv), tzv. Granadská úmluva;

Úmluva o ochraně archeologického dědictví Evropy (předpis č. 99/2000 Sb. mezinárodních smluv), tzv. Maltská úmluva;

Úmluva o biologické rozmanitosti (OSN, 1992);

Úmluva o zachování nemateriálního kulturního dědictví (UNESCO, 2003);

Evropská strategie pro podporu průmyslového dědictví (Rada Evropy, 2013).

Příloha č. 2 – Předpokládaný harmonogram přípravy a realizace Muzea mechanických betlémů ve Svitavách

Předpokládaný harmonogram realizace Muzea mechanických betlémů ve Svitavách	
01.08.2024	Zahájení přípravy podkladů a projektové dokumentace k interiéřům a expozicím
Do 28.08.2024	Finalizace podkladů pro veřejnou zakázku na stavbu Muzea mechanických betlémů, předání k jednání zastupitelstva
10.09.2024	Vypsání veřejné zakázky na stavbu Muzea mechanických betlémů
31.12.2024	Finalizace a odevzdání scénáře k expozicím
01.01.2025	Zahájení přípravy podkladů a projektové dokumentace k interiéřům (včetně veřejného WC – samoobslužný systém) a expozicím (včetně osvětlení, výstavního mobiliáře, písmomalíře a audiovizuální techniky)
01.01.2025	Zahájení přípravy podkladů pro výrobu modelů
13.01.2025	Zahájení stavby Muzea mechanických betlémů
30.04.2025	Odevzdání finálních podkladů a projektové dokumentace k interiéřům a expozicím
30.04.2025	Odevzdání podkladů pro výrobu modelů
01.05.2025	Zahájení příprav smlouvy o dílo a veřejné zakázky k interiéřům a expozicím
30.06.2025	Zahájení přípravy podkladů pro marketingové aktivity
01.07.2025	Zahájení výroby modelů
30.09.2025	Vypsání výběrového řízení na realizaci interiéřů a expozic (včetně osvětlení, výstavního mobiliáře, písmomalíře a audiovizuální techniky)
01.01.2026	Podpis smlouvy na zhotovení interiéřů a expozic
17.07.2026	Předání stavby Muzea mechanických betlémů k užívání
18.07.2026	Zahájení dodávky interiéřů a stavby expozic
18.07.2026	Převzetí a instalace modelů
01.09.2026	Zahájení marketingových aktivit

30.09.2026	Dokončení dodávky interiérů a stavby expozic
29.11.2026	Otevření Muzea mechanických betlémů veřejnosti (finále projektu IROP a Interreg)